

Komunisté budou nadále prosazovat projekty proti suchu

Poslanecký klub KSČM bude nadále prosazovat řešení vodních poměrů v České republice v boji proti suchu. Prioritou číslo jedna bude zahájení výstavby vodního díla Hanušovice v Olomouckém kraji. Novinářům to ve Sněmovně řekl předseda ÚV KSČM a místopředseda Poslanecké sněmovny Vojtěch Filip.

Komunističtí poslanci věnují problematice vody a sucha velkou pozornost. Už loni při jednání o státním rozpočtu na rok 2020 prošel návrh komunistického poslance Miroslava Grebeníčka na posílení programu řešení vodních poměrů v České republice. „I když jsme nemohli předat konferenci a diskuze v rámci Poslanecké

sněmovny, tak se nám podařilo díky intenzivním jednáním s odborníky, s klimatology, s ministerstvem zemědělství a s ostatními najít dostatek možností a programů na to, abychom podpořili řešení vodních poměrů v České republice s tím, že pro zásadní opatření musíme od slov přejít k činům,“ zdůraznil Filip.

Takovým zásadním činem budou podle něj stavby dalších vodních děl v České republice. Když komunisté zkoumali připravenost obcí a ministerstva zemědělství, hledali „ten nejmenší odpor v jednotlivých aktivitách životního prostředí, a zjišťujeme, že v ČR je potřeba co nejdříve postavit vodní dílo Hanušovice, které je už

z minulého století dlouhodobě připravované,“ prohlásil Filip a dodal, že je tam podpora všech starostů a zastupitelů v obcích i podpora ministerstva zemědělství. Je tam nejlépe připravený samotný projekt stavby hanušovické přehrady, která má obrovský význam pro povodí Moravy s tím, že kdyby toto dílo stálo už v letech 2007-2010, tak by tehdejší povodně nemohly mít tak katastrofální následky.

„To, že teď trochu napršelo, neznamená, že skončila perioda katastrofálního sucha. Hydrologové uvádějí, že došlo k mírnému provlhlutí vrstvy pouze do 40 centimetrů hloubky, a pod ní pokračuje ten obrovský deficit vody,“ doplnil předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik. Uvádí se, že by takto muselo pršet nepřetržitě nejméně 14 dnů, aby se nějaké zásoby doplnily.

Aby však nedošlo k nějakému mediálnímu zkreslení, Kováčik upozornil, že přehrady nejsou to jediné, co KSČM prosazuje v oblasti hospodaření s vodou. Vzpomněl na nedávný případ, kdy se komunistům podařilo spoluprosadit zjednodušení výstavby nebo obnovy malých vodních nádrží do 1,5 metru vzdutí, a do dvou hektarů rozlohy.

V poslední době komunisté také hodně podporují a prosazují snahu ministerstev zemědělství a životního prostředí o propojování jednotlivých vodohospodářských soustav. „Protože nejen bez přehrad by nebyla pitná voda, a je třeba si uvědomit, že značná část pitné vody je vyráběna právě z vody, která přichází z přehrad. Vzpomeňme jen zde v Praze Želivku, která bez srážek vydrží zásobovat Prahu rok, ale déle ne,“ řekl Kováčik, který je místopředsedou sněmovního zemědělského výboru a také stínovým ministrem zemědělství za KSČM, takže má tuto problematiku přímo „v popisu práce“. Proto je podle jeho slov třeba vodohospodářské soustavy vzájemně propojit, aby se z míst, kde voda je, mohly dotovat soustavy, které jsou na suchu.

„Samozřejmě odedávna hovoříme také o tom, a já jsem rád, že to přichází, že i agrotechnická opatření v zemědělství je třeba přizpůsobit tomu, že je méně vody, méně vody naprší, více vody oteče, a je třeba vrátit zemědělství jeho komplexní smysl, tzn. takové způsoby hospodaření, které umožní vracet do půdy humus,“ uvedl Kováčik a připomněl, že to tedy znamená podporu živočišné výroby, pěstování jiných plodin - krmných plodin, jetelovin, jetelotrávy, atd. Všeho, co vedle přehrad patří k systémům lepšího zadržení vody v krajině včetně obnovování meandrů vodních toků apod.

Již komunisté v socialistickém Československu plánovali vybudování přehrady za soutokem řek Moravy a Krupé. Osud železnice by tu byl zpečetěn.

Dobový obrázek z počátků 20. století.

Vážení spoluobčané,
s politováním Vám musím oznámit, že z důvodu přetrvávajících vládních opatření jsme byli nuceni letošní ročník Malomoravských slavností zrušit.
O to víc se budeme snažit, abychom pro Vás na rok 2021 připravili kvalitní program, který Vám tuto ztrátu vynahradí.

Antonín Marinov, starosta

Zdroj: kscm.cz
27. 5. 2020

Za zrušený zájezd máte právo na vrácení peněz, přijmout poukaz není povinné

Pandemie koronaviru výrazně omezila možnost volně cestovat. Následkem toho došlo i ke zrušení velkého počtu zájezdů. V České republice se nastalou situaci snaží vyřešit nový zákon, který zákazníkům ukládá povinnost přijmout za zrušený zájezd nabízený voucher. Jak však upozornila spotřebitelská organizace dTest, tento postup může být v rozporu s právem Evropské unie.

Evropská směrnice o souborných cestovních službách stanoví, že je-li zájezd zrušen z důvodu mimořádných či nevyhnutelných okolností, má cestující právo na vrácení veškerých skutečně-ných plateb. Peníze musí obdržet nejpozději do 14 dnů po ukončení smlouvy. Pochopitelně se může s cestovní kancelář domluvit na náhradě ve formě poukazu, což ho ale nemůže zbavit jeho práva na vrácení peněz.

V České republice byl přitom schválen zákon, který stanoví, že pokud dojde v období od 20. února do 31. srpna 2020 ke zrušení zájezdu z důvodu mimořádných či neočekávaných okolností v místě pobytu nebo cesty, má cestovní kancelář možnost místo vrácení peněz vystavit zákazníkovi poukaz na jiný zájezd nejméně v hodnotě původního zájezdu.

„Tento postup dovolený zákonem však Evropská komise vidí jako problematický, pokud není respektována možnost volby vrácení peněz ze strany zákazníka,“ upozornila Eduarda Hekšová, ředitelka spotřebitelské organizace dTest.

Členské státy jsou povinny respektovat právo Evropské unie. Nemohou tedy zavádět vlastní předpisy, které by se od přijaté směrnice odchýlily. Cílem je totiž zajistit stejnou úroveň ochrany cestujících v celé EU.

Jak dTest dále upozorňuje, právo na vrácení peněz místo poukazu mají spotřebitelé i v případě přepravních služeb v letecké, železniční, lodní a autobusové dopravě.

Podle evropských nařízení v případě, že dojde ke zrušení cesty ze strany dopravce, mají cestující možnost volby mezi vrácením peněz a využitím náhradního spoje.

„Vzhledem k tomu, že využití náhradního spoje je s ohledem na stávající okolnosti obtížně realizovatelné, zůstává cestujícím zejména možnost volby mezi různými možnostmi náhrady výdajů za zakoupené jízdenky či letenky. Náhrada plné ceny cestovního dokladu může být uskutečněna formou buď vrácení peněz, nebo poukazu, pokud s tím cestující souhlasí,“ doplnila Hekšová.

Odborníci lidem doporučují, aby se s cestovní kancelář vždy pokusili dohodnout. Pokud to nebude možné, bude muset cestovní kancelář v případě zrušených zájezdů postupovat podle platného zákona a nabídnout poukaz. S ním se můžete spokojit, bude-li vám vyhovovat, případně můžete zvážit uplatnění svého práva na vrácení peněz u soudu.

V případě zakoupených jízdenek a letenek nemají podnikatelé v přepravě jednostranné právo vystavit poukaz, ten je možný pouze po dohodě obou stran.

„Finanční problémy mohou mít nejen spotřebitelé, ale i podnikatelé, pro které by hromadné vrácení zaplacených úhrad mohlo být likvidační. Proto i přes znalost evropských práv spotřebitelů vyzýváme k vzájemnému pochopení a dohodě, pokud je možná,“ dodala Hekšová.

Zdroj: novinky.cz

Výzva

Letní dovolená

MUDr. Svatopluk Kubáček

29. 6. až 10. 7. 2020

Pod kamionem rupla krajnice

Horké chvíle si prožil devětatřicetiletý řidič kamionu, který v pondělí havaroval ve Vlaském. Tíhu soupravy totiž neunesla nepevněná část krajnice, na kterou řidič najel a kamion skončil převrácený na svahu.

Muž naštěstí vyvázl bez zranění, negativní u něj byla i dechová zkouška na alkohol.

„Při havárii došlo také k sesunutí převáženo-ho nákladu uvnitř návěsu. Škoda způsobená při havárii byla předběžně vyčíslena na 70 tisíc korun,“ informovala policejní mluvčí Jiřina Vybiňalová.

Šumperský a jesenický deník
2. 6. 2020

Vážení občané Malé Moravy,
rádi bychom zopakovali naši výzvu z minulého čísla.

Jistě máte někoho, kdo vám nějak, v době nouzového stavu v důsledku pandemie koronaviru, pomohl a koho byste rádi nějak odměnili.

Rádi to uděláme za vás. Pro spolek Království Králíckého Sněžníku a místní organizaci strany Moravané vyrábí Charita Miriam v Králíkách sošky Podbělníka, vládce našich hor.

Čekáme na Vaše zprávy na e-mailové adrese:
Petr.Mahel@seznam.cz

Změny v jízdních řádech

Od 8. června 2020 vstoupily v platnost změny v autobusových jízdních řádech. U nás se to týká především obnovení dálkového spoje Jeseník - Praha a zpět. Jeden z nich odjíždí z Hanušovic ve směru do Prahy v 8.25 hod., nejedí však denně, pouze v pondělí, v pátek a o víkendech.

Více na adrese: idos.idnes.cz

Petr Mahel

Zlaté pravidlo 50-20-30

aneb Triky, jak vyjít s výplatou a ještě ušetřit

Dostali jste se loni párkrát do situace, že jste museli před výplatou počítat každou korunu? Rozhodli jste se proto lépe hospodařit, aby se vám nic takového letos nestávalo? Máme pro vás tři čísla, která vám s tím pomohou.

Ono se snadno řekne, že ušetříte, ale jak na to? Možností je mnoho: začít plánovat nákupy, přemýšlet o půjčce, nebo naopak o tom, že raději našetříte sami, ověřit si výhodnost mobilních tarifů v domácnosti i možnost přejít k jinému dodavateli energií... Ovšem abyste do toho tentokrát opravdu „šlápli“ a k něčemu došli, možná by měl být prvním krokem globální plán. A ten lze vyjádřit pravidlem 50/20/30.

Udělejte si tři hromádky

Někdy je velmi užitečné si hned na začátku nového roku udělat finanční bilanci toho loňského. Možná znáte ten šok, když na daňovém formuláři pohlédnete na kolonku se součtem příjmů za celý rok. Každý se většinou začne ptát, kam ty peníze vlastně přišly, kde jsou a za co mohl takovou hromadu utratit, když má pocit, že je vlastně pořád bez peněz.

Přesně tahle chvíle je skvělou motivací, abyste napříště o výdajích uvažovali – a třeba je i stáhli do příjemných a přijatelných mezí. „Jen je důležité vytrvat, být důslední a držet se pevně stanovených pravidel. Právě pravidlo 50/20/30 může být to, které vám pomůže zkrotit váš rozpočet,“ uvádí ředitel služby Zonky Pavel Novák.

Pravidlo 50/20/30 zpopularizovala americká senátorka Elizabeth Warren v knize „All Your Worth: The Ultimate Lifetime Money Plan“, tedy Radikální životní peněžní plán. Radí, abyste si svůj čistý příjem rozdělili do tří hromádek či skupin. Polovina, tedy 50 procent, bude určena na základní výdaje, 20 procent na investování, tedy vlastně na úspory a zadní vrátka, a zbylých 30 procent na osobní potřeby.

Polovinu spolknou výdaje na domácnost

Zdá se vám polovina peněz na pravidelné výdaje moc? Když však uvážíte, že to jsou náklady na bydlení, tedy nájem, energie, vodu, jídlo, ale i třeba na práci prostředky, benzin či jízdenky, možná vám to začne být i málo. Pokud jste v situaci, že vám na to půlka příjmů nestačí, měli byste začít hledat dlouhodobé způsoby, jak náklady stáhnout. Takových možností je hodně.

Ovšem v první řadě byste se mohli pustit do podstatných nákladů, třeba se podívat, zda by nebylo dobré vyměnit dodavatele energie. Na internetu jsou k dispozici srovnávače. K ruce si přitom vezměte poslední vyúčtování, ze kterého zjistíte všechny údaje, které budete porovnávat.

Nenechte se strhnout a dobře počítejte

Při výběru dodavatele vás jistě potěší příjemné bonusy či doplňkové programy pro nové zákazníky, ale určitě by neměly být tím jediným, co rozhodne. „Nedejte se ovlivnit jen kouzlem uvítacího bonusu. Dejte na to, kolik ušetříte celkově. Změnu dodavatele neděláte každý rok, tak je lepší dát přednost dlouhodobé úspoře a tomu, zda jde o stabilní firmu s dobrým zákaznickým servisem,“ doplňuje Libor Holub.

Rozhodně byste neměli podobná rozhodnutí dělat jen proto, že u dveří zazvonil nějaký podobný prodejce a vnutil vám novou smlouvu. Stává se, že ji vydávají za úpravu smlouvy se stávajícím dodavatelem, která nabízí slevu a výhodnější podmínky. „Ale to, co mezi dvěma podepisujete, může být ve skutečnosti přechod k jinému poskytovateli. S takovým přístupem se většinou váží i nevýhodné ceny a vysoké poplatky za předčasné odstoupení od smlouvy,“ dodává Tomáš Panáček, ombudsman sdružení Licit.

Dvacet procent uspořte a investujte

Dvacet procent by měla být vaše finanční rezerva – platí, že ideálně by to měly být zhruba tři měsíční platy. Pokud je budete mít v záloze, pak vás nepřekvapí rozbitá pračka, výpadek výplaty kvůli nemoci nebo jiné události. Patří sem i splácení půjček, hypotéka, nebo naopak investice. Ačkoli je tato částka podílem nejmenší, důležitostí patří hned za pravidelné výdaje a položky z ní byste měli splácet dřív, než pomyslíte na nějaké rozmazlování v podobě dalších programů na satelitu, předplatného časopisu nebo podobných aktivit. „Jsou to peníze, které můžete brát jako závazek pro svou lepší budoucnost,“ říká Pavel Novák.

Tricet procent pro vás

Tricet procent z platu by mělo jít na osobní výdaje – jsou to ty, které zpřijemňují život, nejsou nutné, proto nesou označení osobní. Platit byste z něj měli oblečení, satelitní televizi, ale i telefon nebo internet, lístky do kina, posezení s kamarádkami v kavárně, dovolenou nebo zájmové kroužky pro děti, vstup do fitness, stejně jako školné. Do této hromádky nepřispávejte, zato když výdaje překročí hranici oněch třiceti procent, měli byste si něco odpustit nebo zvolit levnější variantu. Jsou to náklady, které si můžete dovolit dát jen v případě, že na to opravdu máte...

Udržíte-li své výdaje v těchto mezích, pak si nebudete muset zbytečně půjčovat ani se dostávat do krizových předvýplatních situací. Pravidlo lze uplatnit na příjem jednoho člověka, stejně jako rodiny. Procentuální vodítko je obecné a nezávislé na tom, kolik si měsíčně vyděláte nebo co děláte – tedy alespoň tak to uvádí kniha Elizabeth Warren. Schválně si tímto způsobem propočítejte své výdaje a uvidíte, zda to sedí.

Zdroj: prozeny.cz

Ani koronavirová epidemie nezabránila dodržení některých tradičních svátků. Snímek je z letošního stavění máje ve Vojtkově.
Foto Kamila Tóthová

Pouťové slavnosti k svátku Nejsvětější Trojice

O víkendu 6. a 7. června se ve farnosti Malá Morava konaly dvě poutní slavnosti. Bohoslužby sloužil hanašovický farář Mgr. Artur Górka.

V sobotu 6. se sjeli u kaple ve Vysoké aktivní poutníci ze Šumperska, z Červené Vody, z Těchočina, Králík a okolí. Neodradilo je ani chladnější počasí. Většinou to byli kamarádi, kteří ve Vysoké žili, chodili do školy a těšili se na setkání například potomci z rodiny Jablončkových, Koniaríkových, Turoňových, Maurerových a Temňákových. Manželé Strakovi vzorně uklidili a vyzdobili kapli a na-

bídli poutníkům chutné občerstvení. Venku bylo chladno, ale nepršelo. Setkání dobrých kamarádů a známých vždy a všude zahřeje u srdce a zanechá vzpomínky do budoucna.

V neděli 7. června se sjížděli poutníci už od devíti hodin na tradiční poutní slavnost Nejsvětější Trojice ke stejnojmenné kamenné barokní kapli z poloviny 18. století. Byla slušná účast turistů a cyklistů. Za výzdobu děkujeme paní kostelnici Vlastě Juránkové. Tam se také potkali tzv. Jednoráčáci, kteří se objevují u kaple 1× v roce.

Uprostřed krásné jarní zelené přírody vyhrávala dechovka z Písařova, stánkaři nabízeli slušné poutové zboží, čerstvé cukrovinky, pamlsky a obrovské langoše XXXL, grilované maso a pivočko s pěnou. Zkrátka vybrali si nejmenší i pokročilí. Nám se také tam líbilo a přijedeme zas.

Bohoslužby se budou v kapli Nejsvětější Trojice ještě letos konat 5. července, 2. srpna, 6. září a 4. října - vždy v neděli, a ve 14 hod.

Zvou poutníci

Jak je to vlastně?

8. května slavíme konec druhé světové války, i když ho starší generace slavila až 9. května. Jak je to tedy vlastně?

Rudá armáda bojovala v Praze až do 9. května 1945. Proto Rusko slaví 9. května a slavili jsme to tak i my, až do Sametové revoluce. Po ní se ale datum oslav přesunulo na 8. května 1945, protože v tento den skončila válka v Evropě, když v Berlíně kapitulovala Německá armáda.

Oficiálně skončila druhá světová válka 2. září 1945, kdy kapitulovalo Japonsko.

Petr Mahel

Užitečná rada

Při pěstování sazenic lze použít místo květináče obyčejnou vaječnou skořápku, kterou potom můžeme zapravit i se sazenicí do půdy. Zeminu tak obohatíme o vápník a fosfor.

Je to lepší možnost, než aby skořápky skončily bez užítu v odpadcích a na skládce.

Konzumace česneku na lačný žaludek má pozitivní vliv na zdraví

I pokud jste poměrně velkými fanoušky plodiny, kterou je česnek, asi stěží si dokážete představit, že byste si jej doprávali na lačný žaludek. Většina z nás vnímá česnek jako skvělou ingredienci pro zvýraznění chuti jídla, ale je dobré smíchat ho i s jinými chutěmi, a hlavně jej nejíst zcela osamoceně. Jenže tímto přicházíte o velké benefity.

Pokud budeme česnek konzumovat na prázdný žaludek, může se z obvyčejné ingredience na vaření stát mocný lék. Řada studií již potvrdila, že pravidelná konzumace česneku je pro zdraví velmi prospěšná. Pokud ale chcete jeho potenciál využít na maximum, je vhodné ho konzumovat vždy ráno na lačný žaludek.

S čím může česnek pomoci?

Ve světě medicíny je česnek dobře známý a doporučuje se užívat při celé škále nemocí. Jedním z mnoha vlivů je například to, že umí zmírnit příznaky hypertenze. Vhodný je i pro lidi s kardiovaskulárními problémy, pozitivně působí na krevní oběh, zabraňuje výskytu srdečních problémů, stimuluje správnou činnost jater a pozitivně působí i na močový měchýř. Myslíte, že to je vše? Ale vůbec ne.

Česnek se hojně využívá i při problémech se zažíváním, dokáže potlačit průjem, stimuluje celý trávicí trakt a pomáhá také navozovat chuť k jídlu. V neposlední řadě jej můžeme využít k léčbě infekčních chorob, zejména pak chřipky a nachlazení.

Lék pro duši i tělo

V alternativní medicíně má česnek ještě daleko širší využití. Používá se například jako prostředek pro detoxikaci. Umí také redukovat stresové hormony a pozitivně působí na činnost nervové soustavy. Jeho účinky si nemohou dost vynachválit lidé trpící silnými depresemi. V poslední době se hodně hovoří i o tom, že by česnek měl být účinný i proti zárodkům rakovinného bujení.

Proč jej jíst syrový?

Je důležité si uvědomit, že česnek by měl být konzumován syrový, jelikož jakákoliv úprava nutně vede ke ztrátě cenných léčivých vlastností. V ideálním případě byste měli hned po probuzení spořádat jeden stroužek česneku, který poté můžete zapít sklenicí vody, abyste se zbavili nepříjemného pocitu v ústech.

Pokud vás i tak nepříjemný zápach trápí, pak stačí rozžvýkat několik lístků petrželky nebo třeba máty. Takto konzumovaný česnek dokáže snížit riziko hypertenze, regulovat hladinu škodlivého cholesterolu v těle, zastavit působení mastných kyselin, které ohrožují zdraví tepen. Posiluje také imunitní systém, předchází srdečním onemocněním a pomáhá s bojem proti cukrovce.

Pokud na česnek nejste alergičtí, nic vám nebrání v jeho pravidelné a hojné konzumaci. Na rozdíl od jiných bylin se nemusí jeho užívání nijak časově limitovat. Můžete jej klidně jíst celoročně. Dávejte si ale pozor na to, že česnek je také často cítit ze samotné pokožky. Pokud na to trpíte, je vhodné zvážit užívání méně silného česneku, nebo jeho užívání lehce omezit.

Med a skořice je nápoj na hubnutí

Než jste se nadáli, nemůžete nějak dopnout kalhoty? Pokud se akutně potřebujete vrátit ke své původní váze, vytaste ty nejsilnější zbraně. Co říkáte na takový skořicový drink s medovým nádechem? Ten je vyloženě na „hubnoucí předpis“!

Vybralo si pečení cukroví a následně ochutnávky svou daň v podobě nějakého kila navíc? Nebo ten faldík na břiše přisuzujete spíš horké čokoládě, kterou se tak často zahříváte? Buď jak buď, pokud se s pohledem do zrcadla odmitáte smířit, máme pro vás jeden hubnoucí zlepšovák. Pochází z lůna přírody a každodenní konzumace slibuje úbytek na váze už za deset dní! Jste zvědaví? Tak to vás nebudeme déle napínat...

Včela jako přítel diety

Skotský výživový poradce Mike McInnes zasvětil této surovině dokonce celou knihu s příznačným názvem Medová dieta. V ní uvádí, že včelí produkt kontroluje spolupráci mezi krevním cukrem, mozkem a játry. Lžička medu před spaním podle tohoto specialisty prospěje spánku, přičemž přísun energie do mozku garantuje noční – a rychlejší spalování tuků. Důležitým předpokladem ovšem je, že příjem ostatních sladidel a sacharidů sníte na minimum. A teď si představte, co se stane, když obě tyto ingredience spojíte dohromady a začnou spolupracovat...

Ani kapka nazmar? Přesně

Tato čarovná směs celkově urychlí trávení, pročistí tělo do škodlivých toxinů, a ještě „pohlídá“ krevní cukr, jehož výkyvy mohou způsobovat nezřízené chutě na něco dobrého. Jste připraveni to vyzkoušet na vlastní kila? Připravte si šálek vody, dvě lžičky skořice a stejné množství organického medu. Vodu uvařte, přidejte skořici a udržujte zhruba pět minut mírný plamen. Poté odstavte z plotny, a když tekutina zchladne, přimíchejte med. Pijte tento nápoj každý den a nechte se překvapit, co to udělá. Takže na zdraví a štíhlé křivky? Nějak tak...

Lenka Urbanová

Zdraví a diety, 11. 2. 2020

Zázrak, který čeká v kuchyni

Tajný „figl“ je vlastně drink složený z medu a skořice. Oba tyto přírodní produkty nabízejí spoustu výhod nejen pro hubnutí, ale i pro celkové zdraví. Skořice dokáže regulovat hladinu cukru v krvi a poskytuje prevenci před cukrovkou. Zároveň zlepšuje vstřebávání živin, potlačuje špatný cholesterol a značně urychluje metabolismus. I med přispívá svou troškou do mlýna, ačkoli to možná zní jako velký protimluv. Proč nebojuje proti vám, ale stojí na stejné frontě, i když je sladký jako cumel?

Rozhledna na Králickém Sněžníku stála přes 70 let, nakonec ji odstřelili Poláci

Pro spisovatele Aloise Jiráska byl výstup na Králický Sněžník zklamáním. Když totiž v osmdesátých letech devatenáctého století stoupal na jeho vrchol, těšil se, stejně jako řada lidí před ním, na nádherný výhled do okolí. Jenomže z vrcholu neviděl nic.

„Teď jsme stanuli konečně na temeni. Je ploché, rozlehlé, holé, ani stromku, ani křoviny... Tu hle, uprostřed hraniční sloup. Od něj není výhledu žádného, leda jen přes širé, pusté, osamělé temeno hory. Jdeme tedy ku pokraji, a jak jím obcházíme, mění se divadlo jako v panoramě pohybující se obraz,“ popsal Alois Jirásek svůj výlet na Králický Sněžník, který nazýval Králickou Sněžkou.

A měl pravdu. Každý, kdo chtěl něco vidět, musel celý vrchol hory o délce několika set metrů obejít.

Řešení bylo nasnadě: postavit na Králickém Sněžníku rozhlednu. V roce 1881 vznikla v Kladském hrabství turistická organizace Kladský horský spolek, která si tento cíl vytyčila.

První žádost o výstavbu ale majitel panství, princ Albrecht, spolku zamítl: „Ostatně, stavba je jen sotva proveditelná... Věž by musela být vysoká 91 stop a měla by stát nejméně 10 000 marek. Kamenné podloží kopce je kvůli zvětrání nezpůsobilé ke stavbě, chybí písek a nejsou tu cesty,“ vysvětlil členům spolku princovo stanovisko jeho lesmistr pan Gogho.

Následujících pár let se tak ve spolku o rozhledně nemluvalo. Až do té doby, kde jeden člen spolku, majitel lázní Georg Hancke, připravil v roce 1886 první nákrepy, spočítal předběžné náklady, a i když byla většina delegátů na svolaném shromáždění spolku jeho prací nadšená, stále ještě chyběly přesvědčivé argumenty, které by prince Albrechta přiměly ke schválení stavby. Situaci paradoxně vyřešilo úmrtí německého císaře Viléma I. v březnu 1888.

Celé Německo a Sudety zaplavily nejrůznější pomníky a Kladský spolek přišel s chytrým nápadem. Vyhlásil, že rozhlednu věnuje zemřelému císaři a postaví ji jako oficiální pomník Kaiser Wilhelm-Turm. Princ Albrecht, císařův synovec, byl takovou formou úcty potěšený natolik, že v roce 1890 stavbu vyhlídky konečně povolil.

Zvítězil návrh architekta Felixe Henryho, stavbou spolek pověřil kladského mistra Emila Giessera. Podmínky pro stavbu byly náročné, a to nejen z finančního hlediska. Odhadovaná cena stavby byla 32 tisíc marek, spolek měl k dispozici pouhých 7 350. Proto vydal pět tisíc kusů podílových listů v hodnotě 5 marek za jeden. Lidé ale o ně moc nestáli, nakonec se jich prodalo jen kolem pětácti procent.

Jednodušší to bylo se stavebním materiálem. Vodu a kámen si dělníci brali přímo z hory, místo písku použili drcený štěrk. Vápno dováželi z Kladska. Stavbu ale komplikovalo počasí. Na Sněžníku totiž odjakživa bývalo „devět měsíců zima a tři měsíce chlad,“ jak uvádějí staré kroniky.

Pro příklad – v červnu 1896, který byl druhým rokem stavby, ležel na hoře ještě sníh. Sami dělníci nedokázali tyto klimatické podmínky dlouho snášet. Když bylo jasno, pracovali na prudkém slunci, v opačném případě při dešti nebo vánici museli jen nečinně sedět v boudě, protože jim počasí nedovolilo ani vystrčit nos.

A když se k tomu ještě připočte fakt, že provizorně žili přímo na Sněžníku a dolů chodili jen v neděli, nikdo se nemůže divit, že byla fluktuace dělníků u jedné stavby poměrně velká. I přes uvedené komplikace byla rozhledna za přítomnosti prince Albrechta slavnostně otevřena 9. července 1899.

Tehdy se přišli podívat dva tisíce lidí. Rozhledna měla dvě věže vysoké 33,5 a 30 metrů s vyhlídkovými plošinami. Na tu vyšší plošinu vedlo 145 schodů, které byly postavené do spirály. V rozhledně stála pamětní hala císaře Viléma, zdobily ji erby města Vratislav a měst kladského hrabství a busta německého císaře, která byla 1,23 metru vysoká. Turistům se naskytl pohled na Rychleby, hřebeny Hrubého Jeseníku, Orlické hory, ale i Krkonoše a Kladsko se Sovími horami.

Rozhledna byla přístupná jen v létě

V prvních letech, konkrétně od července 1899 do srpna 1902, prodal spolek 18 128 vstupenek, později zájem poklesl a počet návštěvníků se ustálil na zhruba 4 500 ročně. Rozhlednu ale bylo možné navštívit jen v letních měsících, v zimě ji často obalil ledový sněhový krunýř. V roce 1907 Kladský spolek ustanovil funkci správce rozhledny, od června do října bydlel v boudě blízko věže a prováděl její běžnou údržbu.

Během druhé světové války spolky výrazně

Rozhledna na Sněžníku byla od počátku vystavena těžkým klimatickým podmínkám. Foto archiv

Jeden z posledních snímků detailů zdíva staré sněžnické rozhledny, svědčící o jejím katastrofálním stavu. Její odstřel provedla téměř tajně polská armáda.

Foto archiv Devítky

omezily nebo rovnou ukončily svou činnost, a protože tehdejší správce rozhledny Ernst Frenzel odešel v roce 1941 do armády, skončil i provoz věže.

Znovu byla otevřena sice po válce, ale už bez správce. Její vnitřek byl dost zdemolovaný díky rozbitým oknům, kterými dovnitř přšelo, foukalo a v zimě i sněžilo, chátrání tak na sebe nedalo dlouho čekat. Rozhledna navíc patřila pod správu Poláků a české úřady na ni neměly žádný vliv.

Rozhledna zmizela sedm let po uzavření

Z dřívku věže padaly balvany, část schodiště se propadla, na mnoha místech chybělo zábradlí. Dobové pohlednice dokonce ukazují obrovské díry po vypadaných blocích kamene. Proto byl v roce 1966 vstup na vyhlídku definitivně zakázán.

Nakonec 11. října 1973 polští ženisté kamenou rozhlednu odstřelili, skoro by se dalo říct, že to provedli tajně. Ten den totiž přšelo, všude kolem byla hustá mlha, takže když se později rozplynula, zjistili obyvatelé blízkého Starého Města, že rozhledna po více než sedmdesáti letech zmizela.

V roce 2014 vyhlásilo sdružení tří polských obcí Stronie Śląskie, Bystrzyca Kłodzka a Międzyzlesie, že na Sněžníku postaví rozhlednu novou.

„Bude z oceli a skla, jen podstavec bude kamenný. K jeho stavbě využijeme kameny, které tu jsou od doby, kdy byla zbourána stará rozhledna. Chtěli bychom začít stavět zhruba za rok a výstavba potrvá dva roky,“ řekl tehdy starosta Stronie Śląskie Zbigniew Lopusiewicz. Náklady byly odhadovány na asi 55 milionů korun. Se stavbou se však dosud nezačalo.

Gabriela Gregorová

iDnes.cz, 25. srpna 2017

Zámeček jako místo začátku turistických výletů

Zámeček, oblíbené to výletní místo a někdejší rekreační středisko Československých státních drah, se nachází nedaleko tříapůltisícového města Hanušovice, ležícího na soutoku řeky Moravy a říčky Branné. Přesněji řečeno je dnešní penzion Zámeček součástí malé vesničky Vlaské, která je částí obce Malá Morava, jejíž pověřenou obcí jsou právě Hanušovice. A protože Zámeček najdete na skále nad řekou Moravou, v nadmořské výšce přibližně 500 metrů, říkalo se mu vždy „Orlí hnízdo“. Na Zámeček vede zelená turistická značka, spojující železniční zastávku Vlaské s rozcestníkem Pod Vršavou. Odtud můžeme po červené TZ pokračovat do Hanušovic nebo na Severomoravskou chatu a ke Svaté Trojici.

Zámeček se nachází v malebném podhůří Jeseníků a masivu Králického Sněžníku. Přesto, že v současné době již vegetace přerostla dřívě dominantní stavbu, je možno využít vyhlídkovou terasu, která vám poskytne částečný pohled na okolní panorama, např. na hanušovický lom. Díky své poloze může penzion sloužit jako turistická základna k výpravám do blízkého i vzdálenějšího okolí. Nabízí se zejména třetí nejvyšší pohoří ČR, tedy Králický Sněžník, chata Paprsek nebo zřícenina jednoho z největších strážních hradů u nás - Nového hradu u Kopřivné. K tomu je potřeba přidat zdejší cykloturistické stezky, vhodné podmínky pro rybolov v pstruhových vodách nebo možnost návštěvy hanušovického pivovaru Holba. V zimních měsících je možno zajistit skupinový odvoz k nedalekým lyžařským vlečům.

Penzion nabízí ubytování pro 23 osob ve třech čtyřlůžkových, dvou třílůžkových, dvou dvoulůžkových a jednom jednolůžkovém pokoji. Sociální zařízení je na chodbách a v ceně ubytování je výborná domácí kuchyně v podobě polopenze nebo plné penze. Součástí penzionu je restaurace s točeným „ryzím pivem z hor“, prosklená veranda (původní dřevěná verze mi přišla vkusnější než dnešní varianta ve formě plastových

oken) a venkovní ruské kuželky. Jistou nevýhodou (a pro někoho výhodou) je fakt, že asfaltová silnice končí necelých 100 metrů od penzionu a závěrečný úsek tvoří stoupání po lesní cestě. To může dělat slabším vozům za nepříznivých klimatických podmínek jistý problém

Penzion Zámeček stojí v nadm. výšce 496 m.

Zdroj: turistika.cz

Jak sedlák Vavroušek ke štěstí přišel

Jednou dávno žil ve Vojtíškově sedlák Vavroušek. Byl to spíše takový podivín. Byl mohutné postavy, hlas měl jako hrom, sílu jako lamzelezo. Nebyl starý, ale staře vypadal od toho, jak chodil zanedbaný. Spíše se neholil, jak holil, o hygieně se také nedalo moc mluvit. Umýval se jen na domluvu své děvečky, když se to s ním již nedalo vydržet. Chodil v obleku, který spíše připomínal staré hadry a navíc ještě hodně obnošené. Na práci si půjčoval koně. To znamenalo další vydání, takže to jeho hospodaření připomínalo spíše plahočení. Co vydělal, to zase vydal. Něco i nechal ve skleničce v místní hospodě. Nic moc si nikdy neušetřil.

Jeho děvečka byla mladé děvče, docela hezké, ale naprosto chudé. Dřela od rána do večera. Na všechno v hospodářství byla sama. Chodila čistě oblečená, ale jejímu oblečení se šaty říkat ani nedalo. Boty to byly tak leda staré krápy, co by si ani ten největší dareba a nefachčenko na nohy nedal. Všechno měla snad stokrát záplatované, zašívání, opravované, a protože ani jiné na sebe jako sirotek neměla, tak to žádná sláva nebyla. Oči měla ale krásné jako dvě studánky. Nos byl takový spíše malý a kulatý. Na tváři se jí dělaly dolíčky. Ale chodila pořád v šátku jako stará bába, a tak vlastně ani moc lidé nevěděli, jak doopravdy vypadá.

Nikdo pořádně ani nevěděl, proč to tak v domácnosti u Vavrouška chodilo.

Měl malé hospodářství. Pole bylo samý kámen, krávu měl jednu, a to ještě takovou spíše zchromlou, než na práci v tahu. Sad byl samý přestárý strom. O keřích jako o rybízu, angreštu a jiných se nedá ani hovořit, jak byly zanedbané, zarostlé pýřem a hlavně obrostlé pavučinami, což pochopitelně dalo tušit, že se o ně nikdo nestará. Sedlák měl jednu děvečku na práci a manželku žádnou neměl. Děvečka byla sirotek a byla ráda, že má střechu nad hlavou, a tak se o Vavrouška starala, jak mohla.

Ale hospodářství samotné šlo od desíti k pěti. Měl náš sedlák ještě několik koz, králíků, slepic a hus. Také měl jednoho pašika. Ale jinak nic moc. Chalupa mu padala na hlavu, jak se o ni

vůbec nestaral. Také do ní zatékalo několika dírami ve střeše. Sedlák byl líný si tu střechu opravit. Bylo vůbec s podivem, že si dovedl alespoň na zimu udělat dříví na topení, jak bylo tehdy v tomto kraji zvykem.

Jak tak jel Vavroušek jednou do lesa zase pro dřevo, tak se trochu zdržel. Zaseklo se mu nějak kolo od vozu a ne a ne se dostat zase na sjízdnou stopu. Vůz měl naložen docela hodně a kůň měl co táhnout. Nechtělo se mu dřevo skládat, a tak při odpočinku přemýšlel, jak by se z té šlamastiky dostal a dojel domů ještě za světla. O zdejších lesích se říkalo všelicos a hlavně, že tu po setmění straší. A to ještě tu straší ten zdejší duch hor – sám Veliký Sněžník. A přeci jen Vavroušek, když pořád nemohl přijít jak z toho se dostat ven, tak jen tak pro sebe poprosil, jestli by mu zdejší pán hor pomohl. Že jako když mu pomůže, že jednak dá něco na kostel, něco na oblečení své děvečky, kterou jinak šidil, jak se dalo. Také že již nebude žádný šizuň, že nebude již dále prolévat hrdlem zdejší pálenku a pivo co mu zdejší hospodský naléval a sliboval a sliboval tak, že by se nad ním i srdce ustrnulo. Dokonce i sliboval, že ošetří pořádně svoje pole, nadělá sena do foroty a zaneše i nějaké seno do krmelce pro lesní zvířata, co mu stál kousek v lese od jeho pole. Že také opraví chalupu a dá do pořádku sad. Že koupí děvečce nové oblečení a boty a mnoho dalších slibů ze sebe polohlasem vypravil.

A tu se nějak více setmělo, zahřmělo, a kde se vzal, tu se vzal, před ním stojí nějaké velké chlapisko a hromovým hlasem na něho hned zhurta, co vlastně po něm žádá.

Vavroušek se polekal a od strachu se rovnou rozklepal. Polohlasem koktal, co před chvílí nasliboval do větru a nakonec, jestli by mu pomohl s tím vozem plným dřeva opět na cestu. Sám že na to nestačí.

Obrovitý chlap mu burácivým hlasem řekl, že ať se nebojí, že dobře ví, že je Vavroušek v jádru poctivý chlap, ale že nyní musí trochu více doma zatlačit práci a že se mu povede dobře. Nakonec ještě dodal, ať si váží své děvečky, že nebyť

jí, tak by již vlastně ani nebyl. Ještě mu dal na cestu malý kožený pytlík. Byl sice těžký, ale že jej nesmí otevřít, až doma. Jinak že se mu jen zle povede. Opět zahřmělo a obr byl pryč, jen dým a mlha po něm zůstaly.

Teprve nyní se Vavroušek vzpamatoval a šel opět k vozu. On totiž předtím seděl a odpočíval na pařezu u cesty. Koník najednou zafehtal, trochu se i opět rozsvětilo. Mlha se rozešla a na jedinou koník zatahl sám a vůz zcela lehce vytáhl na sjízdnou kolej v cestě, jakoby ani nebyl žádný předchozí problém. Vavroušek se vzpamatoval, povolil opratě a ujížděl s vozem a půjčeným koníkem domů dolů do vesnice. Zajel ještě do dvora, tam složil fůru dřeva, vypřáhl koníka, trochu jej ošetřil a odvedl jej vrátit majiteli, od kterého jej měl zapůjčeného.

Koník vůbec nevypadal, že by byl někde po práci, ale spíše na nějaké dobré pastvě, byl krásně vyhřebelcovaný a odpočinutý. To se sousednímu velkému sedlákovi nezdálo, a tak se raději zeptal našeho Vavrouška, zda vůbec byl v lese na tom dřevě. A když ten mu odpověděl, že byl. Tak hned po něm chtěl za zápůjčku koníka zaplatit, jak bylo dojednáno. Vavroušek zaplatil a poroučel se domů.

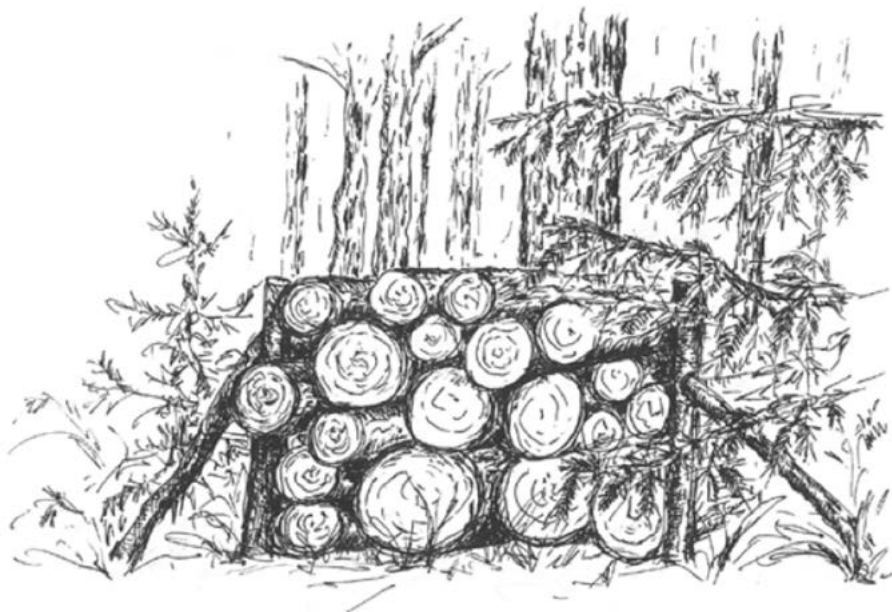
Doma koukal, že je ve světnici nějak čisto a světleji než obvykle. Neříkal nic a jen pojedl, co mu děvečka navařila. Bylo to jídlo chutné, dobré a bylo toho do sytosti.

Teprve nyní si vzpomenu, co tomu divnému člověku v lese nasliboval a také, že od něj dostal nějaký kožený pytlík. Ani se nepodíval, co v něm je a jen tak jej uložil pod kozlíkem na voze. Vyšel na dvůr podívat se na vůz a hlavně na dřevo a hned si plánoval, že ho musí pořezat, naštípat a hlavně uklidit do dřevníku a do figury, aby bylo na dvore k hnutí. Prostě aby nezavazelo a hlavně aby pěkně proschlo a nepršelo do něj. Vůbec začal mít najednou nějaké jiné myšlení ve stylu jako co hned, a co potom. A chystal se na práci, co musí ještě do zimy, kdy napadne sníh zastat. Jeho uvažování se změnilo.

Také se kouknul, zda ještě má pod kozlíkem ten pytlík, co dostal od neznámého v lese. Byl tam a on si opět všiml, když jej vzal do ruky, že je nějak těžký. Podíval se do něj a jakoby do něj hrom udeřil. Neudeřil, ale leskly se v něm zlaté dukáty. Hned s tím běžel do světnice a tam na stole si ty dukáty prohlížel ještě jednou a hlavně pořádně. Myslel si, že je to jen šal a klam, ale nebylo tomu tak a nebyly falešné. To si vyzkoušel hned stiskem jednoho dukátu v zubech. Nyní si teprve uvědomil, co všechno neznámému nasliboval, co vlastně musí s těmi dukáty udělat. Celou noc nezamhouřil oka a rozmýšlel, co se všechno se musí stát, aby naplnil slova svých slibů.

Ráno zašel na pilu a koupil nařezané nové dřevo na opravu chalupy a stodoly. Jednalo se o trámy, fošny, desky a přířezy. Potřeboval také opravit ploty, tak pro to si ještě koupil fůru tyčovin a malých trámků na sloupky. Peníze měl a platil, jak se říká, hned na dřevo. Navíc si tam ještě zjednal dovoz tohoto stavebního dřeva a partu dělníků na práci s opravou chalupy spojené. Protože neměli zrovna do čeho píchnout, práce jiná nebyla, tak byli rádi za ni a vyrazili na nasmlouvanou práci ihned.

Pak zašel za místním kamnářem a zedníkem v jednom. Ihned si u něj objednal opravu

kachlových kamen a komínů ve všech obytných místnostech v domě včetně čeledníku a dílny. K tomu si ještě přibjednal opravu střechy na celém domě a na stodole. Kamnář si na to hned zjednal partu zednických pomocníků a dva pokrývače. Pochopitelně zajistil dovoz všeho potřebného materiálu. Jednak vlastní zednické a kamnářské náčiní, nové šamotové cihly, komínové cihly, klasické cihly a střešní tašky. Ještě písek na zdění, vápno, kamnářský šamotový písek. Také si na tuto práci vzal dva velké žebříky a dva malé žebříčky a dvoje štafle s deskami. A protože dostal zapláceno dopředu, vyrazil kamnář a zedník se svojí partou dělníků na opravy také ihned. To aby si zakázku Vavroušek nerozmyslel a nezrušil ji.

Pak Vavroušek vyrazil do Králík, kde na trhu zakoupil dva nové mladé a zdravé koně, dvě krávy a k tomu ještě jedno tele. Najal si tam ještě mladého kluka za čeledína a jedno děvče za děvečku. Chlapce pro pomoc při práci na poli a s koňmi, děvečku pro práci na zahradě, v maštali také, aby pomáhala jeho děvečce.

A hned nakoupil ještě jeden vůz do záprahu pro koně s krytým kozlíkem a s plachtou.

Pak vyrazil za nákupem potřebných věcí do domácnosti, co mu na lístek vypsala jeho děvečka, potřebné věci do hospodářství, což věděl sám velmi dobře. Pak ještě zásobu jídla na delší čas. Jednalo se o cukr, mouku, koření, několik chleboů, máslo, sádlo, cibuli, česnek atd. Nezapomněl ještě na maso, a to nějaké vepřové, hovězí a drůbeží. Pochopitelně i dostatečné množství zeleniny, která byla nutná pro vaření v domácnosti, protože jim strážníků hodně přibýlo. Také si na tržišti domluvil dovoz slámy a sena pro dobytek. Také brambor a zrní pro krmení praseta a drobné drůbeže. Všechno naložili na vůz a uháněli s tím k domovu. Seno, slámu a krmení jim bude dovezeno smluvně, ale také okamžitě.

Vavroušek nezaváhal ani na vteřinu a ještě stihl zakoupit krásné nové obleky pro sebe i pro chlapce, co si jej najal, pak také krásné nové šaty a kabát dívce, co si jí najal za děvečku a k tomu nové boty. Vše ve dvojím provedení, což bylo ošacení pro děvče, co bylo doma na statku. No a navíc ještě všem nové pracovní oblečení i s botami. Pak ještě zakoupil hned zimní oblečení pro všechny, včetně vysokých bot. Navíc ještě pláště do deště a vysoké holínky pro všechny. Přijeli s tím vším domů.

Doma již bylo nejen navařeno, ale také tu bylo plno pracujících lidí jako včel v úle. V místnostech již totiž pracovali kamnáři, zedníci a malíři. Na střeše zase pokrývači, tesaři a další profese včetně klempířů. Bylo radost se na všechny ty pracovníky dívat. Protože se platilo hned a penězi, tak se všichni mohli od práce strhat. Všichni chtěli být užiteční a pracovat zde co nejdéle.

Toto pracovní hemžení u souseda neušlo pozornosti sedláka od vedle. Byl to závistivý a zlý člověk. Své vlastní čeledíny odíral, jak se jen dalo. Každému záviděl i nos mezi očima. Proto neustále nakukoval, co se to u souseda vlastně děje. Nakonec mu to nedalo a šel se souseda zeptat, jak přišel k penězům, že si mohl dovolit takovou přestavbu hospodářství včetně jeho úpravy, přestavby a k tomu ještě najmutí nových lidí na práci. Myslel tím chlapce a děvče na celoroční práci v hospodářství. Protože Vavroušek byl člověk od srdce dobrý, tak to sousedovi řekl. Jak uvízl v lese, jak se tam zjevil podivný člověk, snad sám Veliký Sněžník pán a duch zdejších

hor. Co mu řekl, co mu slíbil a jak mu asi on podal pomocnou ruku a pomohl mu v nesnázích.

Jak se toto soused dozvěděl, tak mu závistivě zasvítlo v očích. Hned upaloval domů. Zapráhl svého koníka. Ani mu nedal najíst a napít a užijžděl s ním k lesu, jako by jel k ohni. Celou cestu bil koníka bičem, až byl koník celý schvácený a na sobě měl pěnu od toho, jak byl celý zpocený. V lese naházel na fúru nějaké roští, co mu leželo podél cesty u nosu. A začal vyvolávat pána hor Sněžníka. Již se viděl s pytle zlatáků, a jak ještě sousedovi ukáže, jak se má správně hospodařit.

A tu opravdu se opět zešěřilo a vynořil se obrovitý chlap a hromovým hlasem se zeptal, co se po něm sedlák vlastně chce. Ten, jak byl v ráži, tak mu řekl, že chce pytel dukátů a hlavně ať mu je dá rychle, protože spěchá. Zaburácel hrom a na cestě před vozem se opravdu objevil kožený pytel. Sněžník mu ještě stihl připomenout, že se do toho pytle nesmí podívat dříve, než bude doma. Náklad složený a koník ošetřený, nakrmený a napojený. Udělala se mlha a Sněžník zmizel.

To ale už závistivého sedláka nezajímalo. Naložil pytel na vůz a užijžděl k domovu. Tam se na dvoře již ničím nezdržoval, popadl pytel, který se mu opravdu zdál nějak moc těžký, a vletěl s ním rovnou do seknice. Všechny odtud vyhnal, aby neviděli jeho štěstí, jak bude počítat zlatáky. Na

vůz a náklad na něm, na koníka, kterého málem strhal, si ani nevzpomněl.

V tom se ale setmělo, udeřil opět hrom. Objevil se v rohu seknice sám Sněžník. To už ale sedlák vysypával na zem, co bylo v tom koženém pytli. Bylo to samé kamení. Sněžník mu k tomu řekl, že to má za svoji lakotu, za své jednání se svými lidmi a se svými zvířaty. Udeřil znovu hrom a lakotný a závistivý sedlák oněměl a již dále nikdy nepromluvil. Po nějaké době od něj všichni utekli včetně jeho manželky, kterou stejně týral a bil jako ostatní.

Za to u Vavrouška hned všechno jenom vzkvétalo. Pole rodila, sad zářil a měl každý rok velkou úrodu. Ve chlévě se rodila nová telátka a ostatní zvířátka. Protože i nadále všichni poctivě pracovali a měli se rádi, tak se zase po nějakém čase strojily hned dvě svatby.

Jednu měl Vavroušek se svojí děvečkou, která při něm stála od počátku, a druhá byla jejich čeledína s děvečkou, co si je přivedl k sobě domů. A protože se jim opravdu dobře dařilo, tak ještě Vavroušek přikoupil sousedův statek, který přišel, jak se říká, na buben.

A o němém závistivém sousedovi již nikdo nikdy více neslyšel.

Ludvík Vrána

O Verunce a Janovi

To bylo dávno, když se v lesích hospodařilo pařezovým systémem. Dřevorubci nechali velké pařezy a z nich vyrostly nové stromy.

A v jednom takovém lese hospodařil hajný Jakub, který měl dceru Veroniku. Byla to dívka hezká a měla ráda les. Trávila v něm celé dny a pomáhala tatínkovi se starostí o zvířátka a o dřevo.

Jednou odpoledne, když hezky svítlo sluníčko, trhala Veronika jahody na jahodový koláč. Ale najednou se jí nožka smekla a ona zapadla do bažiny. Začala se propadávat do hlubokého bahna a volala o pomoc. Džbán s jahodami držela nad hlavou, aby se mu nic nestalo.

Volání uslyšeli dva mládenci, Jan a Pavel. Pomohli, vytáhli Veroniku z bažiny a ona řekla: „Ach, chlapci, moc Vám děkuji. A že jste mě zachránili, přijďte na jahodový koláč.“

Kluci se nedali dvakrát pobízet, Verunka se jim moc líbila. A když přišli k ní domů, požádali ji o ruku. Ale Verunka řekla: „Chlapci, jste oba moc šikovní a silní, ale já si můžu vzít jen jednoho.“

A tak dala každému jahodové semínko a požádala je, aby z něj vypěstovali sazenici. Která sazenice bude větší a krásnější, toho pěstitele si vezme za manžela.

Mládenci odešli domů a zasadili každý své semínko. Jenže ouha, semínka nerostly. I když je každý den zalévali, žádný výsledek nenastal. Pavel už déle nečekal, zašel do města na trh a tam koupil sazenici. Zasadil ji, počkal, až povyroste a chystal se za Veronikou. Jan poctivě zaléval a kypřil Verunkino semínko a byl smutný, že neroste.

Nastal čas ukázat Verunce, co chlapci vypěstovali. A tak se za ní vydali. Pavel se chlubil, jakou krásnou sazenici vypěstoval a těšil se, jak si ho Verunka vezme. Jan předal Verunce květináč bez sazenice.

Ale Verunka řekla: „Ze semínek nemohlo nic vyrůst, byla prázdná. Chtěla jsem zjistit, který

z vás je poctivý a čestný. A je to Jan. Ten se stane mým mužem.“

V ten moment se stalo něco nečekaného. Z Janova květináče vyrostla sazenice a na ní malá jahůdka, která měla tvar srdce. Jan s Verunkou ji zasadili v lese a od té doby dívky toho kraje chodí na svátek Jana do lesa pod Králíckým Sněžníkem a srdcovou jahůdku hledají, aby jim ukázala toho pravého ženicha.

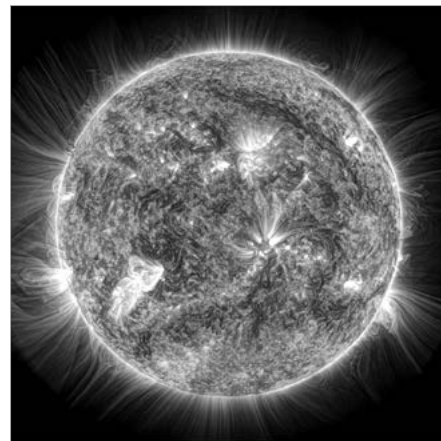
Petr Mahel

OLŠOVÁČEK[©]

PŘÍLOHA PRO DĚTI

Milé děti,
přichází léto a sluníčko nás bude hrát. Jestlipak ale o našem slunci také něco víte? Ne? Tak se
pojďte na ně společně podívat.

Co víme o Slunci

Slunce je velká hvězda naší sluneční soustavy. Je to koule žhavého plazmatu, která produkuje ohromné množství energie. Od naší Země je Slunce vzdáleno asi 150 miliónů kilometrů. Přesto je to hvězda Zemi nejbližší.

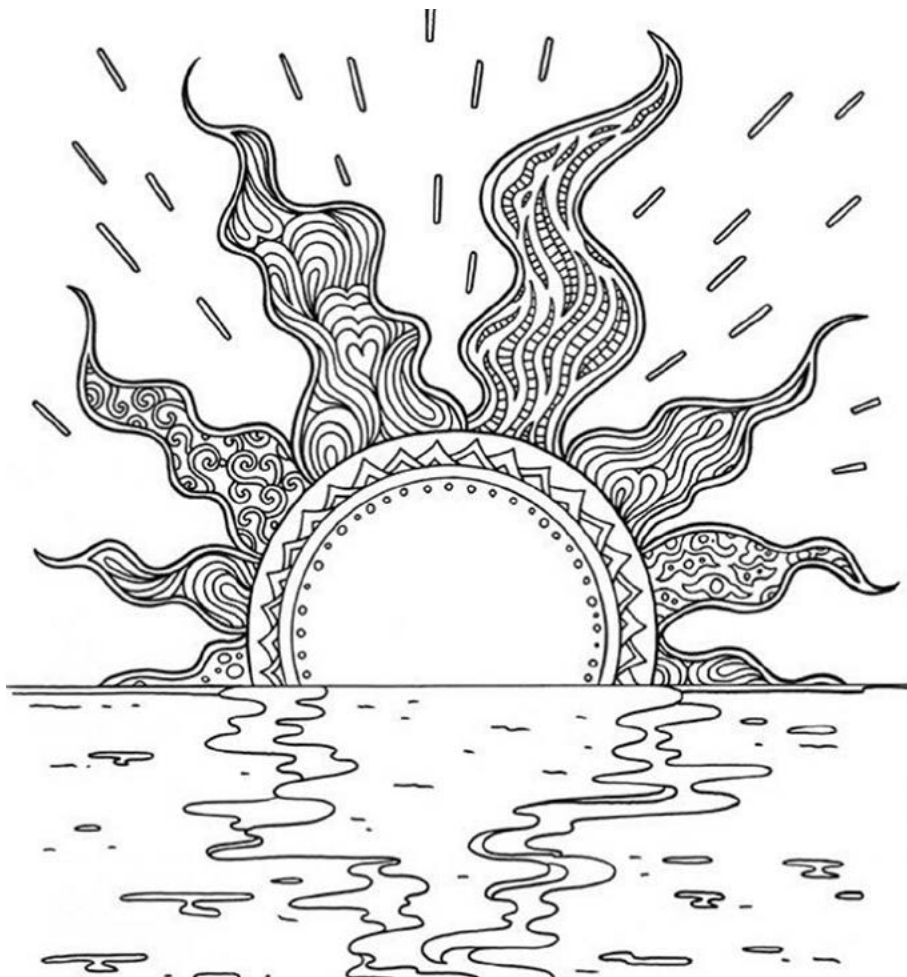
Slunce se vůči Zemi a ostatním tělesům téměř nepohybuje. Avšak z pohledu naší galaxie, která se nazývá Mléčná dráha, není Slunce úplně nehybným tělesem. Obíhá kolem galaktického jádra Mléčné dráhy a tento oběh trvá přibližně 226 miliónů let. Také samo o sobě rotuje. Slunce je staré asi 4,6 miliardy let. Ale nebojte se, jen tak nezhasne. Astronomové předpovídají, že bude svítit ještě asi 5-7 miliard let. To je dost dlouhá doba na to, abychom si ho užili.

Teplota na jeho povrchu je velmi vysoká. Naši Zemi zásobuje světlem a teplem. Bez něj by život na Zemi nebyl možný. Je to naše životodárná síla.

Kolem Slunce obíhají planety naší Sluneční soustavy. Jsou to: Merkur, Venuše, Země, Mars, Jupiter, Saturn, Uran a Neptun. A také jedna trpasličí planeta - Pluto.

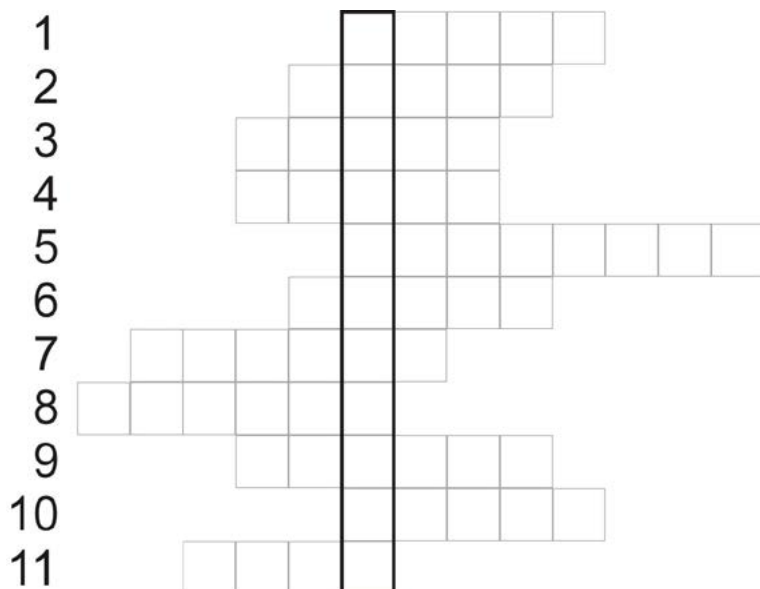
Když se ze Země díváme na sluníčko, vidíme, že jednou je na obloze tam a podruhé jinde. Jakoby putovalo. Ale neputuje. Je to způsobeno tím, že se hýbe Země - otáčí se kolem své osy, a proto se nám zdá, že se poloha Slunce zdánlivě mění.

Vědci Slunce stále zkoumají, a tak se za pár roků možná dozvíme zase víc.

Doplňovačka

1. Koule či srpek na obloze, svítící v noci.
2. Trpasličí planeta, obíhající okolo Slunce.
3. Co rády pijí kočičky?
4. Zvířátko, které rádo chytá myši.
5. Přenosný počítač.
6. Nejvyšší lidský cit.
7. Noční světýlko na obloze.
8. Prostor, ve kterém se nachází planety, hvězdy, měsíce a kosmické rakety.
9. Když je něco moc pěkné, je to ...
10. Pták, který volá VRKÚ, VRKÚ
11. Životodárná tekutina.

Jednoduché způsoby, jak odstranit plevel mezi dlaždicemi na příjezdové cestě či na dvorku

Po škůdcích je největším nepřítelem zahrádkářů plevel. Existují nejrůznější způsoby, jak v boji s ním vyhrát, od chemických postřiků až po náročné ruční plení. Chemické postřiky s sebou samozřejmě přinášejí riziko ohledně škodlivých účinků na naše zdraví. Pomocí motyky se plevele poměrně rychle zbavíte ze záhonků, ale pokud nás trápí plevel například mezi dlaždicemi na příjezdové cestě či na dvorku, je boj s ním náročnější. Právě pro tyto případy se doporučuje vyrobit si speciální přírodní alternativy herbicidů.

V boji se soli a octem plevel nemá šanci

S plevelem mezi spárami dlaždic si lze rychle a snadno poradit pomocí roztoku octa se solí. Stačí smíchat dva litry vody s třemi litry bílého octa a následně v jejich roztoku rozpustit jeden kilogram soli. Dobře promíchejte a pomocí láhve nalijte do spár, kde vás plevel trápí. Nejlepší je tento roztok aplikovat za slunečného počasí, děšť by mohl totiž způsobit, že vám roztok steče do půdy k rostlinám a zahubí je, nikoli plevel.

Jedlá soda si poradí i s mechem

Kromě tohoto alternativního herbicidu existují i další prověřené a doporučované triky, které vám pomohou nad plevelem zvítězit. Obzvlášť

úporného plevele s dlouhými kořeny se prý lze zbavit politím panákem vodky zředěným s půl litrem vody. Alkohol totiž plevel dehydruje a tím pádem zahubí. Kromě soli můžete použít i jedlou sodu či prášek do pečiva.

Stačí připravit směs v poměru třiceti gramů jedlé sody na jeden litr vody a následně touto směsí opět polít spáry mezi dlaždicemi. Kromě plevele tento roztok škvele funguje i v případě dalšího nezanedbatelného hosta, mechu. Opět se nedoporučuje směs používat v přílišné blízkosti dalších rostlin či květin, neboť vysoká koncentrace bikarbonátu by je mohla poškodit.

Nevíte, kam vylít vodu z brambor či co s přečtenými novinami?

Pro mnohé překvapivé je zjištění, že na plevel dobře zabírá i vroucí voda, ve které jste vařili brambory, rýži či těstoviny. Stačí touto vroucí vodou plevel polít, dojde ke spálení jeho listů a škrob ve vodě poté pomůže se snadným odstraněním uhynulých rostlin i s kořeny.

Pokud patříte mezi náruživé čtenáře novin či časopisů, můžete je po přečtení použít na boj s plevelem. Stačí, když noviny, časopisy či reklamní letáky mírně namočíte, pokryjete s nimi dlaždice s plevelem a následně noviny zatížíte

například vrstvou pilin, kůry či zahradnického mulče. Plevel tímto způsobem zaručeně zadusíte. Pokud nemáte noviny, můžete stejným způsobem použít i igelitovou fólii.

Zdroj: bydlimeutulne.cz

Neobvyklé využití posekané trávy

Sekání trávy v sezoně je pro někoho nejméně oblíbenou aktivitou na zahradě. Ještě horší však je neustále dumat nad tím, kam, obzvlášť v případě velkého trávníku, posečenou trávu umístit. Možností je přitom hned několik.

V dnešní době, kdy většina lidí nechová hospodářská zvířata, je likvidace posečené trávy diskutovaným tématem. Obce se snaží jít lidem vstříc a zakládají kompostárny, ovšem i přesto se řada lidí zbavuje trávy nesprávně a často i nezákonně. Trávu lze navíc využít i pro vlastní prospěch. Podívejte se, zda některý z těchto nápadů není vhodný právě pro vás.

Tráva jako mulč

Čerstvě posekanou nebo lehce zaschlou trávu můžete obložit rajčata na záhonech i v nádobách, stejně jako vinnou révu a ostatní rostliny, které jste zvyklí mulčovat mulčovací kůrou. Posekaná tráva se k tomuto účelu hodí zrovna tak – udrží povrch zeminy vlhký a zabrání růstu plevelů. Postupem času se pak rozloží a pohnoují půdu kolem.

Pomoc při zakládání záhonů

Posekanou trávu využijete i v případě, že chcete zakládat záhon. Na místo, kde jej hodláte založit, ji navrstvíte ve vyšší vrstvě. Tráva ze sekačky bude působit podobně jako hubiče plevele, společlivě vyčistí prostor a když ji po několika týdnech shrábnete a místo pod ní zryjete, žádný plevel už tam neporoste. Sekanou trávu také můžete v menším množství zarýt do připravovaného záhonu.

Bramborový záhon

Chystáte se pěstovat brambory? Ideální! Záhon založte na části trávníku, a to tak, že

místo, kde chcete založit bramborové políčko, posekejte a položte na něj do řádek brambory. Navrstvíte na ně trávu ze sekačky a takto pokračujte s každým dalším sekáním. Na bramborách by měla být ideálně alespoň půlmetrová hromádka. Prolijte a čekejte. U této metody se uvádí, že se první rostlinky objeví zhruba po šesti až deseti týdnech. Na podzim trávu rozhrňte a sklízejte.

Sušte ji na seno

Dříve se posečená tráva sušila pro hospodářská zvířata, ovšem dnes, když už se suší, tak spíš pro domácí mazlíčky. Delší pokosená tráva je pro ně přímo ideální a uvítají ji jak vaši králíci či morčata, tak ale i stanice mladých přírodovědců nebo místní zookoutek. Pokud máte v okolí souseda, který třeba i chová králíky, domluvte se s ním. Jistě si od vás rád seno i koupí.

Zamyšlení

Každý chce mít pěkný trávník, ale měli bychom si položit otázku, zda to má smysl v této době, kdy nám hrozí sucho. Při zalévání plýtváme vodou, a pokud posekanou trávu kompostujeme, také tím přispíváme suchu, protože při kompostování se uvolňuje metan, který otepluje Zemi.

Zamýšlejte se tedy nad alternativním řešením využití trávy.

Domácí a ekologický prostředek proti mravencům

Pomocí jedlé sody nevyženete mravence jen z domu, účinkuje i venku, dokud nezaprší. Jedlou sodu smíchejte s moučkovým cukrem v poměru 1:1 a prášek nasypete tam, kde se v zemi nacházejí otvory, kterými mravenci vylézají. Tato metoda není vhodná pro použití na trávníku. Pokud vítr nebo déšť prášek odnese, je nutno celý postup v případě potřeby zopakovat. Cukr mravenci mají rádi a jedlá soda je pro ně jedovatá.

Doporučuji koupit jedlou sodu v drogerii, v 150gramových sáčkích, v ceně 15 Kč. Používáme ji také při pálení záhy – rozpustíme 1 dcl vody s jedlou sodou v množství 1 g (na špičku nože).

Osvěžující je také napoj: v sklenici vody rozmícháme půl lžičky sody, přidáme cukr, citronovou anebo jinou šťávu a zamícháme.

Katka Maurerová

HEŘMÁNEK

ČTENÍ PRO ŽENY

Koronavirus mnohé z nás vyděsil natolik, že jsme letos vzdali dovolenou, a to i tu v naší domovině, a vrhli jsme se na práci kolem domu, nebo na své zahrádky. Dnes vám chceme doporučit několik k přírodě šetrných, ale přesto velmi účinných způsobů, jak ochránit vaši úrodu.

Přírodní hnojivo je lepší než jakákoliv kupovaná chemie

Důvodem, proč máte svou zahrádku, je to, abyste mohli jíst zdravě. Proto je třeba vyhnout se chemii i v souvislosti s hnojením.

Základem by měla být přírodní hnojiva. My si ukážeme, jaká jsou nejlepší na jednu z nejznámějších plodin, a to na rajčata. Budete zírati, jak jednoduché a přitom účinné může jejich hnojení být.

Proč využívat přírodní hnojiva?

Tím důvodem je absence chemie. Ta sice dokáže zajistit potřebné živiny, ale je třeba pamatovat na to, že se nejprve dostává na vaše rostliny, potom do samotných rajčat a následně i do vašeho těla. A zde mu může škodit. Přírodní hnojiva jsou pro vaše tělo neškodná, navíc jsou i stejně nebo více účinná a hlavně, vyrobíte si je sami, za pár korun.

Stačí to, co máte doma

Připravit si přírodní hnojivo není nic složitého. Stačí na to věci, které máte doma. A pokud ne, v nejbližším obchodě je stoprocentně mají. Základem je obyčejná pitná voda z kohoutku, dále je to droždí a také cukr. Potom už stačí je-

nom vhodná nádoba, ve které si přírodní hnojivo připravíte.

Jdeme na to. Hnojivo pro rajčata

Postup je velice jednoduchý. Základem je 6 litrů vody o teplotě v rozmezí 30–35 stupňů Celsia. Toto je pro další postup nezbytné dodržet. Do připravené vody přidejte 15 gramů sušeného droždí. Lehce promíchejte a přidejte 15 lžic klasického cukru krupice nebo krystal. I ten lehce míchejte a máte hotovo. Nyní už nechte nádobu se směsí při pokojové teplotě asi 8 hodin nezakrytou jenom tak stát. Uvnitř dojde díky cukru a teplé vodě k aktivaci kvasnic.

Aplikace na rajčata je hračkou

Když uplyne potřebná doba, svou směs důkladně promíchejte a část jí nalijte do rozstříkovače. Tím následně danou směs aplikujte na vaše rajčata. A to na kompletně celou rostlinu. Část vašeho hnojiva může přijít také do půdy, jako forma závlivky. Následně se o rajčata starejte jako obvykle a v době sklizně vás bude díky tomuto hnojení čekat příjemné překvapení.

Zdroj: damskaliga.cz

Hnojení rajčat bez chemie

Je tu jaro a s ním také čas, kdy se spousta lidí začíná věnovat pěstování nejrůznějších květin či zeleniny, kam řadíme i rajčata. Jednou z velmi oblíbených rostlin, kterou je navíc možné pěstovat nejen na zahrádce, ale také na balkoně či na terase, jsou právě rajčata. Není divu, jedná se o poměrně nenáročnou rostlinu, jejíž pěstování zvládne i začátečník, a vlastnoručně vypěstovaná rajčata vždy chutnají mnohem lépe než ta, která koupáme v obchodě.

Pokud chcete, aby vaše rajčata byla letos ještě chutnější, můžete se inspirovat následujícími tipy na to, jak rostlinám dodat co nejvíce potřebných živin.

Rajčata a jedlá soda

Možná znáte jedlou sodu díky jejím skvělým čistícím vlastnostem spíše jako pomocníka při uklízení, ale oceníte ji i při zahrádkaření. Zde jedlá soda funguje, dá se říci, velmi podobně, jako když ji použijeme na náš překyselený žaludek či pálení žáhy. Pokud víte, že kyselost ve vaší půdě není zcela optimální, nasypte do díry, kam se budete chystat vysadit rostlinku rajčat, trochu jedlé sody. Jedlá soda kyselost půdy opraví tak, aby její pH bylo optimální.

Rajčata a vaječné skořápky

Skvěle rajčatům poslouží také rozemlněné vaječné skořápky, které nasypeme do okolní půdy. Skořápky se totiž velmi rychle rozkládají a veškeré živiny, především nejrůznější minerální látky z nich se tak dostanou do půdy. Další výhodou používání skořápek z vajec je skutečnost, že stejně jako jedlá soda pomáhají udržovat optimální kyselost půdy, tedy v rozmezí 5,5 až 6,5 pH, což rajčatům obecně svědčí. V neposlední řadě vám použití vaječných skořápek na zahradě pomůže ochránit vaše rajčata i před některými škůdci, jako je například některý hmyz či hlemýžď.

Rajčata a kávová sedlina

Kromě vaječných skořápek rajčatům můžete prospět také kávovou sedlinou, která je rovněž plná látek, které přispívají ke správnému růstu rostlin. Kávová sedlina v půdě bude působit jako pomalu se uvolňující hnojivo.

Rajčata a zbytky ryb

Pokud rádi konzumujete ryby, můžete kosti a další zbytky, jako například hlavu či ocas, použít jako hnojivo pro vaše rajčata. Rybí zbytky jsou plné rozmanitých stopových prvků, jako dusík, vápník, fosfor a draslík, které vašim rajčatům mohou prospět. Jediným problémem je, že rozklad rybích zbytků může přilákat nejrůznější dravce z okolí, proto se doporučuje, abyste je v případě použití zakopali poměrně hluboko do země, alespoň do hloubky třiceti centimetrů.

Zdroj: bydlimeutulne.cz

Zákvas z kopřiv - to nejlepší pro jahody

Na jahody si naopak připravte zcela přírodní hnojivo. Je velmi účinné a takřka nic nestojí – jen procházku do přírody. Vydejte se na louku nebo na kraj lesa a rukavicemi si do koše natrhejte kopřivy. Ač byste to možná neřekli, právě kopřivy jsou tím nejlepším možným hnojivem na jahody, ale i na další rostliny, které pěstujete na zahradě.

Kopřivy ovšem na záhonek nepatří v čerstvém stavu. Nejprve si z nich musíte vyrobit zákvas (neboli jichu), který obsahuje spoustu dusíku, fosforu, zinku, draslíku nebo železa. Tyto látky, na něž je kopřiva tak bohatá, jsou velmi důležité pro růst rostlin. Jak tedy postupovat při výrobě kopřivového zákvasu?

Připravte si větší plastový nebo kovový kbelík a naplňte jej do jeho tří čtvrtin čerstvě nasekanými kopřivami.

Kbelík s kopřivami zalijte až po jeho okraj dešťovou vodou.

Každý den kopřivový zákvas pečlivě promíchejte.

Vzniklou směs nechte v kbelíku dva až tři týdny odstát. Po této době by měla být zkašená, proto se nelekněte, že nebude příliš libě vonět.

Jakým způsobem jahody přihnojovat?

I když kopřivový zákvas trochu zapáchá, na jahody působí přímo blahodárně. Před samotným použitím jej ale zředte, abyste rostlinky jahodníku nespálili. Zákvas z kopřiv přitom přidávejte do vody na zalévání v poměru 1:50 (tj. 1 díl kopřivového zákvasu a 50 dílů vody). Tento roztok nalévejte ke kořenům jahodníku a používejte jej jako jeho podpůrné hnojivo zhruba jednou až dvakrát do týdne (ještě před vykvetením květů).

Zákvasem z kopřiv pohnojíte prakticky celou zahrádku

Pustíte se letos na jaře do výroby zákvasu z kopřiv? V tom případě počítejte s tím, že toto alternativní přírodní hnojivo, které je dostupné pro kohokoliv, vám letos zajistí mnohem vyšší sklizeň jahod.

Zředěným zákvasem z kopřiv však nemusíte zalévat pouze kořínky jahodníků. Jednou měsíčně jím můžete přihnojovat také ostružiníky, maliníky, rajčata, papriky, ovocné stromy nebo okrasné rostliny. Díky tomuto postupu nebude mít chemie u vás na zahradě sebemenší šanci!

Jak bojovat proti krtkům, hrabošům, mšicím a mravencům bez chemie

Hraboši

Česnekem můžeme zcela úspěšně bojovat proti hrabošům. Stačí jej vysadit do kruhu kolem stromů a milí hraboši ponechají kořenový systém stromů v uctivé vzdálenosti. Hraboši totiž nesnášejí česnekovou vůni.

Mšice

Máme-li keře silně napadené mšicemi, pomůže koupel, ovšem krátká, v 55 °C teplé vodě. Poškozené konce letorostů nebo větvi namočíme

pokud možno co nejdále do nádoby s vodou a podržíme je tam na několik sekund.

Mravenci

Na mravence, operující v pařeništi nebo skleníku, platí, když rozložíme na kerblíku na několika místech. Tahle metoda ale na volných záhonech nefunguje. Chceme-li se zbavit neuvěřitelně pracujících mravců na venkovních záhonech, můžeme rozsypat guáno nebo nastražit pasti – ploché misky naplněné směsí medu a vody.

Krtek

Dvojí tvář krтка je většinou zahrádkářů známá – tohle zákonem chráněné zvířátko, které je vítaným účinným likvidátorem různých hmyzích škůdců, nám se svými krtinami na zahrádce příliš radosti nedělá. Ale vypudit bychom ho přece jenom mohli. Tehdy, když položíme do jeho chodbiček několik ořechů uvařených v mýdlovém louhu. Krtek tuto vonnou esenci vyloženě nesnáší.

Jak dostat z citronu co nejvíc šťávy

Šťáva z citronu je součástí mnoha jídel i nápojů. Jak ji dostat z ovoce ven efektivní metodou? Na klasické postupy zapomeňte. Získat šťávu doslova do poslední kapky je jednodušší než si myslíte. V první řadě ale musíte zapomenout na své klasické postupy a metody. Tedy na to, že jste vzali nůž, citron rozpůlili a z každé poloviny byla šťáva z citronu vymačkána. Buď ručně, nebo na odšťavňovači. Toto není ta správná metoda.

Citron musí zůstat vcelku

Tato metoda určená k tomu, aby byla získána šťáva z citronu, je unikátní tím, že toto ovoce rozhodně nemusíte púlit. Necháte ho totiž vcelku. Díky tomu máte jak jistotu toho, že šťáva z citronu nebude nikde nepříjemně tryskat, stejně jako máte jistotu i toho, že ji vymačkáte všechnu, kolik se jí jenom v samotném ovoci skrývá.

Postup je jednoduchý

Zajímá vás tato možná netradiční, ale rozhodně i funkční a efektivní metoda? Pokud ano, pojďme se na ni podívat. Postup je velmi jednoduchý. Stačí mít pouze něco špičatého, čím citron dostatečně propíchnete. A to v místě, kde byl spojený se stromem. Toto místo poznáte tím, že je zde jakýsi útvar, který narušuje jinak hladkou plochu citronu.

Když toto místo najdete, zapíchnete do něho daný ostrý předmět tak, aby projel až do dužiny citronu. Nejlepším nástrojem je v tomto případě třeba klasická, nebo ještě lépe kovová špejle standardně využívaná na špízy. Tou vytvoříte otvor a jste připraveni.

Šťávu stačí vymačkat

Otvor je hotov a vy se můžete pustit do vymačkání šťávy. Jednoduše vezměte citron do dlaně a silou ho zmáčkněte. Připravenou dírou začne proudit šťáva. Přesně na to místo, kam potřebujete. A díky tomu, že vnitřek je zcela chráněn slupkou, máte jistotu, že se při mačkání nijak neumažete, jako je tomu při klasických postupech. A co více. Když máte dostatek síly, můžete takto citron vymačkat doslova do poslední kapky.

Na plevel bez chemie a efektivně s jedlou sodou, solí nebo octem

Trápí vás na vaší zahradě plevel a nevíte, jak s ním efektivně poradit? My vám to ukážeme. A rozhodně to není nic složitého. Zaměříme se na postupy, které jsou unikátní tím, že na ně nebudete potřebovat absolutně žádnou chemii. V tom jsou výjimečné. Že to není možné? Ukážeme vám, že ano. Stačí použít toto:

Jedlá soda

Je nejenom na pečení a na pálení žáhy, ale je také na plevel. Hodí se hlavně na údržbu klasické a zámkové dlažby, kde se ve spárách objevují rostliny, které chcete zahubit. Tato místa stačí jedlou sodou posypat a dále se o nic nemusíte starat.

Sůl

Nejenom do jídla, ale i na plevel. Stačí si vytvořit přírodní herbicidní roztok, na který budete potřebovat 1 šálek soli, který rozpustíte ve 2 šálkách horké vody. Vznikne vám směs, kterou stačí na plevel nastříkat. Alternativně lze využít i postup s jedlou sodou, kdy sůl na problémová místa jenom nasypete a necháte je být.

Ocet

Opět jeden z pomocníků v kuchyni, kterého však využijete také na zahradě. Ideální je pou-

žít klasický, tedy kvasný lihový ocet. Pozor však na jeho sílu. Aplikujte ho čistý, výhradně jenom na plevel. Ostatním rostlinám by mohl uškodit. Jakmile se dostane do kořenů plevele, zahubí ho.

Vodka

Známy alkoholický nápoj, který způsobuje opilost lidem smrt plevelům. Na přírodní herbicid budete potřebovat 30 ml vodky, které smícháte s pár kapkami tekutého mýdla a 2 sklenicemi vody. Dejte do postřikovače a aplikujte tam, kde se plevel vyskytuje. Tato kombinaci způsobí, že začne velmi rychle usychat a tím je rázem zahuben.

Mýdlo

Ano, i to může pomoci. Použijte sůl a stejné množství octa. To smíchejte a potom přidejte stejné množství strouhaného mýdla. Vše rozmíchejte, mýdlo a sůl nechte rozpustit a máte silný přírodní herbicid.

Zrni

Ano, i to pomůže. To proto, že obsahuje lepek, který brání růstu řady druhů plevele. Zrna jednoduše nasypete na záhony a dále se už nemusíte starat absolutně o nic.

Zdroj: svetkreativity.cz

Zdroj: svetkreativity.cz
Heřmánek připravil
Petr Mahel

Tipy, jak využít kopřivy pro vnitřní očistu těla

dokázali pozitivně ovlivnit metabolické funkce organismu, ale i vzhled kůže a vlasů, je třeba ji popíjet po dobu 2 týdnů v množství 1 polévkové lžice 3× denně. Kopřivovou šťávu si ředíme vodou nebo čajem.

Vyrobte si kopřivový sirup

Další možností, jak doprát svému organismu očistu pomocí kopřivové kúry, je vyrobit si kopřivový sirup a užívat ho pravidelně po dobu jednoho měsíce.

Na kopřivový sirup budeme potřebovat přibližně 40 mladých výhonků kopřiv cca 20 cm dlouhých. Ty opláchneme a pak svaříme v hrnci společně s 1,5 litrem vody a jedním chemicky neošetřeným citronem. Následně přecedíme a přidáme 2,5 kg cukru a za stálého míchání uvaříme hustý sirup. Do vzniklého sirupu těsně před koncem vaření vmícháme šťávu z 3 citronů. Hned za horka stočíme sirup do lahví a užíváme 4 polévkové lžice denně po dobu 1 měsíce.

Magické kopřivy

A abychom nezapomněli na kouzelné účinky kopřiv! Říkávalo se, že kopřivy mají velkou moc a odhánějí zlé duchy. Pokud rostly v rohu zoraného pole, dokázaly ochránit úrodu před škůdci. Rozháněné okolo stavení odvracely choroby.

A jestli nošení kopřivy jako amuletu dokázalo odvrátit od člověka jakékoli nebezpečí, pak je kopřiva opravdu žahavým zázrakem a nad jejími účinky nelze než užasnout.

Zdroj: prozeny.cz

Umění improvizace

V posledních týdnech jsme prožívali těžkou dobu, dva a půl měsíce trvala koronavirová karanténa. Obchody se zavřely, a kdo potřeboval například nové kalhoty, protože staré dosloužily, měl smůlu.

A tak jsme museli občas i zaimprovizovat, jako náš kluk na obrázku. Dnes je to humorný pohled, ale v době krizové nám do smíchu nebylo. Snad se tato doba už nevrátí.

Petr Mahel

Kopřivy patří nejen do jarní nádivky. Není žádným tajemstvím, že jsou velmi prospěšné našemu zdraví. Působí blahodárně na zažívací trakt, odvodňují organismus, snižují hladinu cukru v krvi a jsou jedinečným prostředkem k jarní očištění organismu. Jen je potřeba vědět, kdy a jak je trhat, sušit a jakým způsobem je připravit.

Vzhledem k vysokému obsahu minerálních látek, jako jsou vápník, železo, fosfor a hořčík, dokážou kopřivy dodávat našemu organismu také dostatečné množství vitamínu C. Nejvyšší podíl těchto látek mají na jaře, kdy můžeme sbírat celé mladé výhonky.

Pozor ale na místa, kde rostou až příliš bujně, to by mohly v sobě hromadit vysoké množství dusičnanů. Tam je tedy raději nesbíráme.

Chceme-li odbourat palčivou chuť kopřiv, spaříme je horkou vodou o teplotě cca 80°C.

Jak kopřivy pomáhají?

Čerstvé listy kopřiv anebo kopřivová tinktura pomohou zastavit krvácení z nosu nebo z ote-

vřených ran. Kopřiva je velmi účinná také jako povzbuzující prostředek na zažívací trakt. Prospívá při průjmeh, v boji proti parazitům a proti vředům a nadýmání.

Trpíte-li dnou anebo vaše tělo příliš zadržuje vodu, popíjejte čaj z kopřiv, má totiž močopudné účinky. Dokáže ztlumit zánět močových cest. Kopřivová tinktura je také jedinečný prostředek k podpoře hojení popálenin a opaření.

Kopřivy umí také pozitivně ovlivnit tvorbu červených krvinek, anebo snížit hladinu cukru v krvi. Mají ozdravný účinek také v tom, že pomáhají vyplavovat z těla toxické a odpadní látky.

Kopřivy očistí váš organismus

Jestliže se rozhodnete pro očistnou kúru organismu pomocí šťávy z kopřiv, nejlepší způsob, jak si šťávu uchovat, je v malých dávkách si ji zmrazit. V ledničce vydrží čerstvá jen pouhé 2 dny.

Nejdříve si pomocí odšťavňovače vyrobte čerstvou šťávu, která bez tepelného zpracování obsahuje vitamín K a E. Abychom s její pomocí

Koronavirové jarní akce u Reichlů na Vysoké

I v době pandemie COVID-19, podobně jako každý rok, umožnili manželé Reichlovi z Vysoké svým a sousedovým dětem prožít v měsíci květnu 2020 veškeré tradiční akce.

Za dodržování přísných bezpečnostních opatření se uskutečnilo házení hořící Moreny do řeky Moravy, pálení čarodějnice, stavění a kácení máje.

Samotné kácení máje proběhlo v sobotu 30. května 2020. Po uvolnění opatření se již akce zúčastnilo více dětí a dospělých sousedů. Při kácení máje si děti vyzkoušely práci s pilou i se sekerou.

Organizátoři připravili pro dospělé účastníky chutné občerstvení v podobě uzených žeber a čepovaného piva.

JUDr. Karel Reichl

Psí čumák má větší schopnosti, než se dosud myslelo

Psí nos je hladký, mokrý a chladný a odjakživa zajímá snad každého majitele psa. Ale ukázalo se, že jeho špička dokáže víc, než jen čichat. Ve skutečnosti může detekovat slabé tepelné signály.

Je to fascinující objev, který poskytuje další vhled do smyslových světů vysoce vyvinutých psích čenichů. Tým vědců z Lund University ve Švédsku provedl řadu experimentů, aby otestoval, zda psi dokážou zachytit malé tepelné stopy ve svém okolí. A byli překvapeni.

Jak to proběhlo?

Nejprve tým vyškolil skupinu tří psů, aby vybrali předměty, které byly zahřáté na asi 27 stupňů Celsia. Vědci pak zakryli objekty, které od sebe byly nerozeznatelné, černou elektrickou páskou a umístili je asi pět 1,5 metru od psů. Psi neomylně vybrali předměty, které byly zahřáté.

Vědci pak analyzovali mozkové skenování 13 psů, kteří byli vystaveni objektům emitujícím neutrální nebo slabé tepelné záření. Oblast mozku psa, která se spojuje s nosem (levá somatosenzorická kůra), se rozsvítila, když byli psi vystaveni objektu se slabým tepelným zářením.

Vědci se domnívají, že psí rinarium může být schopno snímat teplo prostřednictvím tepelného záření, ve kterém je teplo přenášeno mícháním fotonů.

„Přesný mechanismus termoreceptoru je zatím nejasný,“ řekla Gizmodo Anna Bálint z Lund University. „Struktura psiho nosu je odlišná od známých citlivých orgánů, jako jsou například hadí orgány, takže se může stát, že základní buněčné molekulární mechanismy jsou odlišné.“

Zdá se, že psi se nyní připojili k proslulé skupině teplocitlivých tvorů. Některé druhy hadů mají například pod očima jímky na snímání tepla, které jim umožňují snadno ulovit kořist. Netopýři z čeledi upírovitých jsou pak jedinými savci, kteří mají vyvinuté termoreceptory, jež po-

užívají k nalezení kořisti, které následně sají krev.

Vědci se zatím domnívají, že se u psů tato schopnost vyvinula od jejich dávných předků, divokých vlků. Budou ale muset provést ještě

mnoho testů, aby přišli na to, jak přesně psí termoreceptory na jejich čumáčcích fungují.

Zdroj: veda.instory.cz

Čočková pomazánka s česnekem

Čočka bude jednou z hlavních přísad této živinami nabitě pomazánky. Je totiž skvělým zdrojem vitamínů, minerálů a také bílkovin. Obstojně ji můžete nahradit maso a svému zdraví tím jedině prospějete. Není ale čočka jako čočka.

Pokud si doma stále připravujete starou známou čočku na kyselo nebo tradiční čočkovou polévku, zpozorněte! Na výběr máte totiž nejen zelenou čočku, ale dalších desítky různých dalších druhů! Dnes ale využijeme starou a známou zelenou čočku.

Čočku zalijeme vodou a nechte ji cca hodinu nabobtnat. Poté vařte čočku cca 35 minut. Troubu předehřejeme na 180°C. Čočku nechte vychladnout a mezitím si zabalte 2 stroužky česneku do alobalu a dejte péct do trouby předehřáté na 180°C cca na 25 minut. Poté do hrnce s čočkou přidáme všechny ostatní ingredience i s pečeným česnekem a umixujte do hladka.

Ovesné sušenky s kešu máslem

Ingredience: 3 ks vajec, 2 lžíce kokosového mléka, 2 lžíce medu nebo cukru, stévie či jiný druh sladidla podle chuti, 5 lžic ovesných vloček, 3 lžíce celozrnné ovesné mouky, 2 lžíce kešu másla (nebo arašídového másla, mandlového másla), 1 lžíce strouhaných vlašských ořechů nebo jiné ořechy podle chuti.

Kokosové mléko (podle typu) a kešu máslo necháme rozpustit na mírném stupni na sporáku nebo v mikrovlnné troubě. Necháme vychlad-

nout. Všechny sypké suroviny nasypeme do mísy a pečlivě promícháme. Přidáme vejce, postupně přidáváme rozpuštěné kešu máslo s kokosovým mlékem a vše dohromady pečlivě propracujeme do husté, pevné, mírně lepivé hmoty. Na plechu s pečicím papírem vytvoříme z vzniklé hmoty přibližně 3-5 mm vysokou placku. Pokud by se hmota příliš lepila na váleček či stěrku, namáčejte si je ve vlažné vodě. Vytvořenou placku pořežeme rádlíkem na požadované tvary a rozměry. Pečeme na 180°C po dobu 25 minut.